

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการปลูกสตรอบเออรี่ ในตำบลบ่อแก้ว อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interviews) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS for Windows โดยแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของตารางประกอบการอธิบาย แบ่งออกเป็น 7 ตอน ตามลำดับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ลักษณะบุคคล เศรษฐกิจ สังคมและสภาพการปลูกสตรอบเออรี่ของเกษตรกร

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ความรู้ และการปฏิบัติในการปลูกสตรอบเออรี่

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้สุทธิ จากการปลูกสตรอบเออรี่

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปลูกสตรอบเออรี่

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จในการปลูกสตรอบเออรี่

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการปลูกสตรอบเออรี่

ตอนที่ 7 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ของเกษตรกร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ด้านประชากร เศรษฐกิจ สังคม และสภาพการปลูก สตรอบเออรี่ของเกษตรกร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ด้านประชากร

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปลูกสตรอบเออรี่ (ตารางที่ 4.1) ปรากฏผลดังนี้

1. เพศ

จากการวิเคราะห์เกษตรกรตัวอย่างจำนวน 218 คน พบว่า ร้อยละ 74.8 เป็นเพศชาย และ ร้อยละ 25.2 เป็นเพศหญิง

2. อายุ

พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสตรอบเออรี่ ร้อยละ 36.2 มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 31-40 ปี รองลงมา ร้อยละ 35.8 มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 41-50 ปี มีเกษตรกรเพียงส่วนน้อยร้อยละ 0.5 มีอายุต่ำกว่า 20 ปี โดยมีอายุเฉลี่ย 40.17 ปี อายุต่ำสุด 18 ปี อายุสูงสุด 60 ปี

3. ระดับการศึกษา

พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 42.2 เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รองลงมา ร้อยละ 17.4 จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 14.7 จบระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเกษตรกรร้อยละ 14.2 ไม่ได้รับการศึกษามี มีเพียงส่วนน้อยร้อยละ 3.2 ที่จบระดับชั้นอนุปริญญาหรือ ปวส.

4. ประสบการณ์ในการปลูกสตรอบเออรี่

การศึกษาประสบการณ์ในการปลูกสตรอบเออรี่ของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรประมาณหนึ่งในสาม ร้อยละ 33 มีประสบการณ์ในการปลูกสตรอบเออรี่ 6-10 ปี รองลงมา ร้อยละ 30.3 มีประสบการณ์ในการปลูกสตรอบเออรี่ตั้งแต่ 5 ปีลงมา และมีเกษตรกรเพียงร้อยละ 0.9 ที่มีประสบการณ์ในการปลูกสตรอบเออรี่มากกว่า 20 ปีขึ้นไป โดยเฉลี่ยพบว่าเกษตรกรมีประสบการณ์ในการปลูกสตรอบเออรี่ 9.17 ปี โดยมีประสบการณ์ในการปลูกสตรอบเออรี่ต่ำสุด 2 ปี สูงสุด 25 ปี

ตารางที่ 4.1 ปัจจัยด้านลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล

n = 218

ปัจจัยด้านลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล	จำนวนคน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	163	74.8
หญิง	55	25.2
2. อายุ (ปี)		
≤ 20	1	0.5
21 – 30	33	15.1
31 – 40	79	36.2
41 – 50	78	35.8
51 – 60	27	12.4
≥ 61	0	0
ต่ำสุด = 18 สูงสุด = 60		
$\bar{X} = 40.17$ S.D. = 9.189		
3. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4	31	14.2
ประถมศึกษาปีที่ 4	92	42.2
ประถมศึกษาปีที่ 6	38	17.4
มัธยมศึกษาปีที่ 3	32	14.7
มัธยมศึกษาปีที่ 6/ปวช.	18	8.3
อนุปริญญา/ปวส.	7	3.2
ปริญญาตรี	0	0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ปัจจัยด้านลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล	จำนวนคน	ร้อยละ
n = 218		
4. ประสบการณ์ (ปี)		
≤ 5	66	30.3
6 – 10	72	33.0
11 – 15	55	25.2
16 – 20	23	10.6
≥ 21	2	0.9
ต่ำสุด = 2 สูงสุด = 25		
$\bar{X} = 9.17$ S.D. = 5.08		

สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

จากผลการวิเคราะห์สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้รวมทั้งหมด รายได้จากภาคเกษตร รายได้อื่นๆ รายได้จากการปลูกสตอร์เบอร์รี่ แหล่งกู้เงิน หนี้สิน พื้นที่ปลูกสตอร์เบอร์รี่ จำนวนแรงงานในครอบครัว การจ้างแรงงาน ตามตารางที่ 4.2 ปรากฏผลดังนี้

1. รายได้รวมทั้งหมด

พบว่าเกษตรกรเกือบหนึ่งในสาม ร้อยละ 30.7 มีรายได้รวมทั้งหมด ในช่วง 100,001-200,000 บาทต่อปี รองลงมาร้อยละ 21.2 มีรายได้มากกว่า 400,000 บาทต่อปี และร้อยละ 7.8 มีรายได้น้อยที่สุด ในช่วง 300,001-400,000 บาทต่อปี รายได้รวมทั้งหมดต่ำสุด 21,800 บาทต่อปี สูงสุด 2,347,005 บาทต่อปี ค่าเฉลี่ย 293,780.67 บาทต่อปี

2. รายได้จากภาคเกษตร

พบว่า เกษตรกรเกือบหนึ่งในสาม ร้อยละ 30.2 มีรายได้จากภาคเกษตร ในช่วง 100,001-200,000 บาทต่อปี รองลงมาร้อยละ 21.6 มีรายได้ต่ำกว่า 100,000 บาทต่อปี และมีเกษตรกรเพียงร้อยละ 9.2 มีรายได้ในช่วง 300,001- 400,000 บาทต่อปี เกษตรกรมีรายได้จากภาคเกษตรต่ำสุด คือ 13,650 บาทต่อปี สูงสุด 2,347,005 บาทต่อปี ค่าเฉลี่ย 35,658.26 บาทต่อปี

3. รายได้อื่นๆ

พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 70.2 มีรายได้อื่นๆ และเกษตรกรประมาณหนึ่งในสาม ร้อยละ 29.8 ไม่มีรายได้อื่นๆ ในจำนวนเกษตรกรที่มีรายได้อื่นๆ พบว่า เกษตรกรร้อยละ 37.2 มีรายได้น้อยกว่า 30,000 บาทต่อปี รองลงมา ร้อยละ 15.6 มีรายได้ในช่วง 30,001-60,000 บาทต่อปี และเกษตรกรเพียง ร้อยละ 5.0 มีรายได้ ในช่วง 90,000-120,000 บาทต่อปี และมากกว่า 120,000 บาทต่อปี รายได้อื่นๆ ต่ำสุด คือไม่มีรายได้ รายได้อื่นๆ สูงสุด 500,000 บาทต่อปี ค่าเฉลี่ย 35,658.26 บาทต่อปี

4. รายได้จากการปลูกสตรอเบอร์รี่

พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 35.8 มีรายได้ในช่วง 100,001- 200,000 บาทต่อปี รองลงมา ร้อยละ 23.9 มีรายได้ต่ำกว่า 100,000 บาทต่อปี และเกษตรกรเพียงร้อยละ 7.7 มีรายได้ในช่วง 300,001-400,000 บาทต่อปี รายได้จากการปลูกสตรอเบอร์รี่ ต่ำสุด 12,150 บาทต่อปี สูงสุด 2,347,005 บาทต่อปี ค่าเฉลี่ย 258,122.40 บาทต่อปี

5. แหล่งกู้เงิน

พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 89.4 กู้เงิน และมีเกษตรกรเพียงส่วนน้อยร้อยละ 10.6 ที่ไม่ได้กู้เงิน โดยที่ เกษตรกรเกือบครึ่ง ร้อยละ 42.2 กู้เงินมาจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร รองลงมา ร้อยละ 22.0 กู้เงินจากแหล่งอื่นๆ และเกษตรกรเพียง ร้อยละ 1.0 กู้เงินจากธนาคารพาณิชย์

6. หนี้สิน

พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 89.0 มีหนี้สิน และมีเกษตรกรเพียงส่วนน้อย ร้อยละ 11.0 ที่ไม่มีหนี้สิน ในจำนวนผู้ที่มีหนี้สิน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 25.7 มีหนี้สินตั้งแต่ 30,000 บาทต่อปีลงมา รองลงมา ร้อยละ 24.8 อยู่ในช่วง 30,001-60,000 บาทต่อปี ส่วนเกษตรกร ร้อยละ 16.5 มีหนี้สินมากกว่า 120,000 บาทต่อปี และเกษตรกรส่วนน้อย ร้อยละ 7.8 มีหนี้สินในช่วง 60,001-90,000 บาทต่อปี โดยที่เกษตรกรมีหนี้สินต่ำสุด 5,000 บาทต่อปี สูงสุด 800,000 บาทต่อปี โดยเฉลี่ย 76,444.95 บาทต่อปี

7. พื้นที่ปลูกสตรอเบอร์รี่

พบว่า เกษตรกรประมาณหนึ่งในสาม ร้อยละ 34.9 มีพื้นที่ปลูกอยู่ในช่วง 1.1-2.0 ไร่ รองลงมา ร้อยละ 19.2 อยู่ในช่วง 2.1-3.0 ไร่ เกษตรกร ร้อยละ 13.8 มี พื้นที่ปลูกมากกว่า 5 ไร่ ส่วนเกษตรกร ร้อยละ 12.8 มีพื้นที่ปลูกอยู่ในช่วง 3.1-4.0 ไร่ 6 และเกษตรกรส่วนน้อย ร้อยละ 8.7 มีพื้นที่ปลูกตั้งแต่ 1 ไร่ลงมา โดยที่เกษตรกรมีพื้นที่ปลูกต่ำสุด 0.5 ไร่ สูงสุด 27 ไร่ โดยเฉลี่ย 3.83 ไร่

8. แรงงานในครอบครัว

พบว่า เกษตรกรเกือบครึ่ง ร้อยละ 43.1 มีแรงงานในครอบครัว 2 คน เกษตรกร ร้อยละ 29.8 มีแรงงานในครอบครัว 3 คน เกษตรกร ร้อยละ 15.6 มีแรงงานในครอบครัว 4 คน เกษตรกร ส่วนน้อย ร้อยละ 3.2 ที่มีแรงงานในครอบครัวคนเดียว โดยที่เกษตรกรมีแรงงานในครอบครัว ต่ำสุด 1 คน สูงสุด 9 คน โดยเฉลี่ย 2.91 คน

9. การจ้างแรงงาน

พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 63.8 มีการจ้างแรงงาน ส่วนเกษตรกร ร้อยละ 36.2 ไม่มีการจ้างแรงงาน ในจำนวนผู้ที่จ้างแรงงาน พบว่าเกษตรกร ร้อยละ 21.1 มีการจ้างแรงงาน 2 คน รองลงมา ร้อยละ 17.4 จ้างแรงงาน 1 คน เกษตรกร ร้อยละ 13.3 จ้างแรงงาน 5 คนขึ้นไป โดยที่เกษตรกรจ้างแรงงาน ต่ำสุด 1 คน สูงสุด 25 คน โดยเฉลี่ย 3.47 คน

ตารางที่ 4.2 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

n = 218		
สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ	จำนวนคน	ร้อยละ
1. รายได้รวมทั้งหมด (บาท/ปี)		
≤ 100,000	43	19.7
100,001 – 200,000	67	30.7
200,001 – 300,000	45	20.6
300,001 – 400,000	17	7.8
> 400,000	46	21.2
ต่ำสุด = 21,800 สูงสุด = 2,347,005		
$\bar{X} = 293,780.67$ S.D. = 299,307.71		
2. รายได้จากภาคเกษตร (บาท/ปี)		
≤ 100,000	47	21.6
100,001 – 200,000	68	31.2
200,001 – 300,000	44	20.2
300,001 – 400,000	20	9.2
> 400,000	39	17.9
ต่ำสุด = 13,650 สูงสุด = 2,347,005		
$\bar{X} = 35,658.26$ S.D. = 60,074.517		

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

n = 218

สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจ	จำนวนคน	ร้อยละ
3. รายได้อื่นๆ (บาท/ปี)		
ไม่มีรายได้อื่นๆ	65	29.8
≤ 30,000	81	37.2
30,001 – 60,000	34	15.6
60,001 – 90,000	16	7.3
90,001 – 120,000	11	5.0
> 120,000	11	5.0
ต่ำสุด = ไม่มีรายได้ สูงสุด = 500,000		
$\bar{X} = 35,658.26$ S.D. = 60,074.517		
4. รายได้จากการปลูกสตรอเบอรี่ (บาท/ไร่)		
≤ 100,000	52	23.9
100,001 – 200,000	78	35.8
200,001 – 300,000	37	17.0
300,001 – 400,000	17	7.7
> 400,000	34	15.6
ต่ำสุด = 12,150 สูงสุด = 2,347,005		
$\bar{X} = 258,122.40$ S.D. = 288,733.462		
5. แหล่งกู้เงิน		
ไม่ได้กู้เงิน	23	10.6
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	92	42.2
ธนาคารพาณิชย์	2	1.0
กองทุนหมู่บ้าน	57	26.1
อื่นๆ	48	22.0

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

n = 218

สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจ	จำนวนคน	ร้อยละ
6. หนี้สิน (บาท/ปี)		
ไม่มีหนี้สิน	24	11.0
มีหนี้สินจำนวน	194	89.0
$\leq 30,000$	56	25.7
30,001 – 60,000	54	24.8
60,001 – 90,000	17	7.8
90,001 – 120,000	31	14.2
$> 120,000$	36	16.5
ต่ำสุด = 5,000 สูงสุด = 800,000		
$\bar{X} = 76,444.95$ S.D. = 97,695.413		
7. พื้นที่ปลูกถั่วเขียว (ไร่)		
≤ 1.0	19	8.7
1.1 – 2.0	76	34.9
2.1 – 3.0	42	19.2
3.1 – 4.0	28	12.8
4.1 – 5.0	23	10.6
> 5.0	30	13.8

ต่ำสุด = 0.5   สูงสุด = 27

 $\bar{X} = 3.8337$ S.D. = 3.97698

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

n = 218

สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ	จำนวนคน	ร้อยละ
8. แรงงานในครอบครัว (คน)		
1	7	3.2
2	94	43.1
3	65	29.8
4	34	15.6
≥ 5	18	8.3
ต่ำสุด = 1 สูงสุด = 9		
$\bar{X} = 2.91$ S.D. = 1.267		
9. การจ้างแรงงาน (คน)		
ไม่มีการจ้าง	79	36.2
จ้าง	139	63.8
จำนวน (คน)		
1.	38	17.4
2	46	21.1
3	13	6.0
4	13	6.0
≥ 5	29	13.3

ต่ำสุด = 1 สูงสุด = 25

 $\bar{X} = 3.47$ S.D. = 3.792

สภาพพื้นฐานทางสังคม

จากผลการวิเคราะห์สภาพพื้นฐานทางสังคม ได้แก่ ตำแหน่งทางสังคม การติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตรเกี่ยวกับการปลูกสตอเบอรี่ การฝึกอบรมเกี่ยวกับการปลูกสตอเบอรี่(ตารางที่ 4.3) ปรากฏผลดังนี้

1. ตำแหน่งทางสังคม

พบว่า เกษตรกรเกือบสามในสี่ ร้อยละ 70.2 ไม่มีตำแหน่งทางสังคม และเกษตรกร ร้อยละ 29.8 มีตำแหน่งทางสังคม ในจำนวนที่มีตำแหน่งทางสังคมพบว่าเกษตรกร ร้อยละ 19.3 มีตำแหน่งกรรมการหมู่บ้าน เกษตรกร ร้อยละ 8.3 มีตำแหน่งอื่นๆ เช่น สมาชิกกลุ่มแม่บ้าน อสม. เป็นต้น เกษตรกร ร้อยละ 1.4 มีตำแหน่งเป็นผู้นำเกษตรกร เกษตรกร ร้อยละ 0.5 มีตำแหน่งเป็นผู้ใหญ่บ้าน และเกษตรกร ร้อยละ 0.5 มีตำแหน่งเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

2. การติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตรเกี่ยวกับการปลูกสตอเบอรี่

พบว่า ในฤดูกาลปลูกปี 2547-2548 เกษตรกร ร้อยละ 61.9 เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตรเกี่ยวกับการปลูกสตอเบอรี่ ส่วนเกษตรกร ร้อยละ 38.1 ไม่เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ ในจำนวนที่ติดต่อกับเจ้าหน้าที่พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 19.7 ติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตรเกี่ยวกับการปลูกสตอเบอรี่จำนวน 2 ครั้ง รองลงมา ร้อยละ 18.8 มาติดต่อกับจำนวน 1 ครั้ง การติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตรเกี่ยวกับการปลูกสตอเบอรี่เฉลี่ย 2.20 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง สูงสุด 10 ครั้ง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.860 โดยเกษตรกร ร้อยละ 58.7 พบกับเจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอ ส่วนเกษตรกร ร้อยละ 9.2 พบเจ้าหน้าที่ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบล และเกษตรกร ร้อยละ 20.6 พบเจ้าหน้าที่โครงการหลวง

3. การฝึกอบรมเกี่ยวกับการปลูกสตอเบอรี่

พบว่า ในฤดูกาลปี 2547-2548 เกษตรกร ร้อยละ 60.1 เคยฝึกอบรมเกี่ยวกับการปลูกสตอเบอรี่ และเกษตรกร ร้อยละ 39.9 ไม่เคยฝึกอบรม ในจำนวนที่ฝึกอบรมพบว่า เกษตรกร ร้อยละ 25.7 ฝึกอบรมเกี่ยวกับการปลูกสตอเบอรี่ จำนวน 2 ครั้ง รองลงมา ร้อยละ 20.6 ฝึกอบรมจำนวน 1 ครั้ง การอบรมเฉลี่ย 1.66 ครั้ง การฝึกอบรมต่ำสุด 1 ครั้ง สูงสุด 7 ครั้ง โดยที่เกษตรกร ร้อยละ 23.4 ฝึกอบรมกับเจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอ ส่วนเกษตรกร ร้อยละ 23.9 ฝึกอบรมกับเจ้าหน้าที่ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบล และเกษตรกร ร้อยละ 29.4 ฝึกอบรมกับเจ้าหน้าที่โครงการหลวง

ตารางที่ 4.3 สภาพพื้นฐานทางสังคม

n = 218

สภาพพื้นฐานทางสังคม	จำนวนคน	ร้อยละ
1. ตำแหน่งทางสังคม		
ไม่มีตำแหน่ง	153	70.2
มีตำแหน่ง	65	29.8
กำนัน	0	0
ผู้ใหญ่บ้าน	1	0.5
กรรมการหมู่บ้าน	42	19.3
ผู้นำเกษตรกร	3	1.4
สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล	1	0.5
อื่นๆ	18	8.3
2. การติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตรเกี่ยวกับการปลูกศตรอบเอวี (ฤดูกาลปลูกปี 2547-2548)		
ไม่เคย	83	38.1
เคย	135	61.9
จำนวน(ครั้ง)		
1.	41	18.8
2	43	19.7
3	29	13.3
4	19	8.7
≥ 5	3	1.4
ต่ำสุด = 1 สูงสุด = 10		
$\bar{X} = 2.20$ S.D. = 1.860		
โดยพบกับ		
เจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอ	128	58.7
เจ้าหน้าที่ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบล	20	9.2
เจ้าหน้าที่โครงการหลวง	45	20.6

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

n = 218

สภาพพื้นฐานทางสังคม	จำนวนคน	ร้อยละ
3. การฝึกอบรมเกี่ยวกับการปลูกศตรอบเออร์		
(ฤดูกาลปลูกปี 2547-2548)		
ไม่เคย	87	39.9
เคย	131	60.1
จำนวน(ครั้ง)		
1.	45	20.6
2	56	25.7
3	23	10.6
4	4	1.8
≥ 5	3	1.4
ค่าสุด = 1 สูงสุด = 7		
$\bar{X} = 1.66$ S.D. = 1.393		
ผู้ที่ให้การอบรม		
เจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอ	51	23.4
เจ้าหน้าที่ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบล	52	23.9
เจ้าหน้าที่โครงการหลวง	64	29.4

4. ปริมาณในการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกสตรอเบอร์รี่

จากการศึกษา (ตารางที่ 4.4) แหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกสตรอเบอร์รี่และปริมาณข่าวสารที่เกษตรกรได้รับจากแหล่งข่าวสารของเกษตรกร พบว่า โดยภาพรวมเกษตรกรได้รับข่าวสารอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.14$) โดยได้รับข่าวสารจากแหล่งต่างๆ อยู่ในระดับน้อยที่สุดจนถึงปานกลาง แหล่งข่าวสารที่เกษตรกรได้รับในระดับปานกลางได้แก่ เพื่อนบ้าน ($\bar{X} = 2.84$) และการเข้าร่วมประชุม ($\bar{X} = 2.52$) แหล่งข่าวสารที่ได้รับในระดับน้อย ได้แก่ เจ้าหน้าที่เกษตร การฝึกอบรม การดูงาน วารสารเกษตร โทรทัศน์ และ วิทยุ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.47, 2.25, 2.24, 1.93, 1.92 และ 1.81 ตามลำดับ ส่วนแหล่งข่าวสารที่ได้รับในระดับน้อยที่สุด คือ หนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = 1.71$) และหอกระจายข่าว ($\bar{X} = 1.70$)

หมายเหตุ	ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.75 หมายถึง	น้อยที่สุด
	ค่าเฉลี่ย 1.76 – 2.50 หมายถึง	น้อย
	ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.25 หมายถึง	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ย 3.26 – 4.00 หมายถึง	มาก

ตารางที่ 4.4 ปริมาณในการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกสตรอเบอร์รี่

n = 218

แหล่งข่าวสาร	ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสาร				$\bar{X}$ S.D.	แปลความ
	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)		
1. การเข้าร่วมประชุม	10 (4.6)	114 (52.3)	74 (33.9)	20 (9.2)	2.52 (0.726)	ปานกลาง
2. เพื่อนบ้าน	11 (5.0)	164 (75.2)	41 (18.8)	2 (0.9)	2.84 (0.502)	ปานกลาง
3. เจ้าหน้าที่เกษตร	2 (0.9)	124 (56.9)	67 (30.7)	25 (11.5)	2.47 (0.707)	น้อย
4. การฝึกอบรม	2 (0.9)	116 (53.2)	34 (15.6)	66 (30.3)	2.25 (0.902)	น้อย
5. การดูงาน	2 (0.9)	115 (52.8)	34 (15.6)	67 (30.7)	2.24 (0.905)	น้อย
6. วารสารเกษตร	0 (0)	36 (16.5)	131 (60.1)	51 (23.4)	1.93 (0.629)	น้อย
7. โทรทัศน์	1 (0.5)	19 (8.7)	159 (72.9)	39 (17.9)	1.92 (0.528)	น้อย
8. วิทยุ	2 (0.9)	21 (9.6)	129 (59.2)	66 (30.3)	1.81 (0.634)	น้อย
9. หนังสือพิมพ์	0 (0)	13 (6.0)	128 (58.7)	77 (35.3)	1.71 (0.573)	น้อยที่สุด
10. หอกระจายข่าว	0 (0)	20 (9.2)	112 (51.4)	86 (39.4)	1.70 (0.630)	น้อยที่สุด
		รวม			2.14 (0.469)	น้อย

ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการปลูกสตอเบอร์รี่

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการปลูกสตอเบอร์รี่ ได้แก่ การพ่นสารเคมี ในช่วงการเก็บผลผลิต พันธุ์ที่ใช้ปลูก ช่วงการปลูก (ตารางที่ 4.5) ปรากฏผลดังนี้

1. การพ่นสารเคมีในช่วงการเก็บผลผลิต

การใช้สารเคมีในช่วงให้ผลผลิตของเกษตรกรพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 94.5 เก็บเกี่ยวผลผลิตก่อน 7 วัน หลังพ่นสารเคมี มีเพียงส่วนน้อย ร้อยละ 5.0 ที่เก็บเกี่ยวผลผลิตหลัง 7 วัน หลังพ่นสารเคมี และมีเพียง ร้อยละ 0.5 ไม่นิยมพ่นสารเคมี

2. พันธุ์ที่ใช้ปลูก

พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 96.8 ปลูก สตอเบอร์รี่ พันธุ์ 329 รองลงมา ร้อยละ 16.5 ปลูกพันธุ์พระราชทาน 20 และ ร้อยละ 6.9 ปลูกพันธุ์พระราชทาน 16 มีเพียงส่วนน้อย ร้อยละ 1.8 เท่ากันกับ ที่ปลูกพันธุ์พระราชทาน 72 และพันธุ์อื่นๆ

3. ช่วงการปลูก

พบว่า เกษตรกรเกือบครึ่ง ร้อยละ 45.0 ปลูก สตอเบอร์รี่ในช่วง วันที่ 1-15 กันยายน รองลงมา ร้อยละ 39.0 ปลูกในช่วง 16-30 กันยายน ร้อยละ 10.1 ปลูกในช่วง 1-15 ตุลาคม ส่วน เกษตรกร ร้อยละ 1.8 ปลูกในช่วง 16-31 ตุลาคม มีเพียงส่วนน้อย ร้อยละ 0.5 ที่ปลูกช่วง 1-15 สิงหาคม เท่ากันกับช่วง 1-15 พฤศจิกายน และ 16-30 พฤศจิกายน โดยต้นฤดูการปลูกจะอยู่ในช่วง ต้นเดือนกันยายนเป็นต้นไป

ตารางที่ 4.5 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการปลูกสตรอเบอร์รี่

n = 218

สภาพการปลูกสตรอเบอร์รี่	จำนวนคน	ร้อยละ
1. การพ่นสารเคมีในช่วงการเก็บผลผลิต		
ไม่ฉีดพ่นสารเคมี	1	0.5
เก็บเกี่ยวผลผลิตก่อน 7 วัน หลังพ่นสารเคมี	206	94.5
เก็บเกี่ยวผลผลิตหลัง 7 วัน หลังพ่นสารเคมี	11	5.0
2. พันธุ์ที่ใช้ปลูก		
พันธุ์พระราชทาน 16	15	6.9
พันธุ์พระราชทาน 20	36	16.5
พันธุ์พระราชทาน 50	2	0.9
พันธุ์พระราชทาน 70	0	0
พันธุ์พระราชทาน 72	4	1.8
พันธุ์ 329	211	96.8
พันธุ์อื่น ๆ	4	1.8
3. ช่วงการปลูก		
1-15 สิงหาคม	1	0.5
16-31 สิงหาคม	2	0.9
1-15 กันยายน	98	45.0
16-30 กันยายน	85	39.0
1-15 ตุลาคม	22	10.1
16-31 ตุลาคม	4	1.8
1-15 พฤศจิกายน	1	0.5
16-30 พฤศจิกายน	1	0.5

ตอนที่ 2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ความรู้ และการปฏิบัติในการปลูกศตรอบอริ

ความรู้ในการปลูกศตรอบอริ

1. แหล่งความรู้ในการปลูกศตรอบอริ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล (ตารางที่ 4.6) พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 96.8 มีแหล่งความรู้จากเพื่อนบ้าน เกษตรกร ร้อยละ 71.6 มีแหล่งความรู้จากพ่อค้าท้องถิ่น เกษตรกร ร้อยละ 57.3 มีแหล่งความรู้จากหน่วยงานราชการ เกษตรกร ร้อยละ 4.6 มีแหล่งความรู้จากบริษัทเอกชน และมีเกษตรกรเพียง ร้อยละ 0.5 มีแหล่งความรู้จากแหล่งอื่นๆ

ตารางที่ 4.6 แหล่งความรู้เกี่ยวกับการปลูกศตรอบอริ

n = 218		
แหล่งความรู้ในการปลูกศตรอบอริ	จำนวนคน	ร้อยละ
หน่วยงานราชการ	125	57.3
บริษัทเอกชน	10	4.6
เพื่อนบ้าน	211	96.8
พ่อค้าท้องถิ่น	156	71.6
แหล่งอื่นๆ	1	0.5

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความรู้ในการปลูกสตรอเบอรี่

จากผลการศึกษาพบว่า ข้อมูลด้านความรู้ในการปลูกสตรอเบอรี่ของเกษตรกร เป็นคำถาม ถูก-ผิด ให้เลือกตอบ โดยมีคะแนนเต็มในแต่ละข้อ เท่ากับ 1 คะแนน ซึ่งคะแนนเต็มเท่ากับ 15 คะแนน เมื่อแบ่งช่วงคะแนนออกเป็น 3 ช่วงคะแนน โดยแบ่งช่วงคะแนนและแปลความระดับความรู้ของเกษตรกร ได้ดังนี้

ดังนั้น เกณฑ์ในการวัดความรู้ในการปลูกสตรอเบอรี่นั้นผู้เขียนได้กำหนดคะแนนไว้ 3 ระดับ ดังนี้ โดยที่ คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 0 คะแนนสูงสุดเท่ากับ 15

ดังนั้น จึงได้ช่วง	$\frac{15-0}{3}$	= 5
ระดับคะแนน		ระดับการปฏิบัติ
คะแนนเฉลี่ย 11-15		มาก
คะแนนเฉลี่ย 6-10		ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 0-5		น้อย

จากผลการวิเคราะห์ความรู้ในการปลูกสตรอเบอรี่ พบว่า ข้อคำถามที่เกษตรกรตอบถูกเกิน ร้อยละ 80 มีจำนวน 12 ข้อ ได้แก่ การกำจัดวัชพืชในแปลงเป็นการช่วยลดปัญหาโรคแมลงและการแข่งขันธาตุอาหารและน้ำของสตรอเบอรี่ เมื่อเจอต้นที่เป็นโรคเหี่ยวและรากเน่า ให้รีบขุดทิ้ง ผึ่งกลบ และฆ่าเชื้อดินที่อยู่รอบๆ ควรเก็บเกี่ยวเมื่อผลผลิตมีสีแดงหมดทั้งลูก ควรให้น้ำที่มีธาตุไนโตรเจนในช่วงการเจริญเติบโตทางต้น ธาตุฟอสฟอรัสในช่วงการติดดอก และธาตุโพแทสเซียมในช่วงการติดผล ในการปลูกสตรอเบอรี่ไม่จำเป็นต้องใช้วัสดุคลุมแปลง การเก็บเกี่ยวผลผลิตควรเก็บเกี่ยวในตอนกลางวัน จะเห็นผลผลิตได้ชัดและไม่ช้ำ ในระยะเจริญเติบโตไม่ควรตัดแต่งทรงพุ่ม ควรปล่อยให้พุ่มโตมากๆ จึงจะดี การไถดินตากแดดเป็นเวลาประมาณ 2 สัปดาห์ก่อนเป็นวิธีการกำจัดโรค แมลงและวัชพืช หากมีไหลหรือดอกออกมาจำนวนมากในระยะเจริญเติบโตควรตัดทั้งสตรอเบอรี่เป็นพืชที่ขอบดินเหนียวเพราะดินจะอุ้มน้ำไว้ได้นาน การผสมสารเคมีฉีดพ่นจะต้องเพิ่มความเข้มข้นมากกว่าเดิม เพื่อป้องกันการื้อยา การปลูกต้นสตรอเบอรี่ต้องปลูกในช่วงบ่ายหรือช่วงที่ไม่มีแดดจัด ส่วนข้อที่เกษตรกรตอบคำถามได้ถูกต้องต่ำกว่า ร้อยละ 80 มีเพียง 3 ข้อ ได้แก่ การให้น้ำแบบสปริงเกอร์เป็นวิธีที่ดีที่สุด เพราะน้ำจะสัมผัสทั่วทั้งต้น การปลูกต้นไหลต้องปลูกโดยโคนต้นอยู่ลึกกว่าระดับผิวดินของแปลงปลูก ภาชนะที่ใช้บรรจุขณะเก็บผลในแปลง ควรใช้ตะกร้าที่มีความโปร่ง มีขนาดเหมาะสม ไม่บรรจุมากเกินไป ดังแสดงในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ความรู้ในการปลูกสตรอเบอร์รี่

n = 218

ความรู้ในการปลูกสตรอเบอร์รี่	เฉลยคำตอบ ที่ถูกต้อง	ผู้ตอบถูก	
		จำนวน	ร้อยละ
1. การกำจัดวัชพืชในแปลงเป็นการช่วยลดปัญหา โรคแมลงและการแย่ง ธาตุอาหารและน้ำของสตรอเบอร์รี่	ถูก	218	100
2. เมื่อเจอดันที่เป็นโรคเหี่ยวและรากเน่า ให้รีบขุดทิ้ง ฟังกลบ และฆ่าเชื้อ ดินที่อยู่รอบๆ	ถูก	217	99.5
3. ควรเก็บเกี่ยวเมื่อผลผลิตมีสีแดงหมดทั้งลูก	ผิด	216	99.1
4. ควรให้น้ำที่มี ธาตุไนโตรเจนในช่วงการเจริญเติบโตทางต้น ธาตุ ฟอสฟอรัสในช่วงการติดดอก และธาตุโพแทสเซียมในช่วงการติดผล	ถูก	214	98.2
5. ในการปลูกสตรอเบอร์รี่ไม่จำเป็นต้องใช้วัสดุคลุมแปลง	ผิด	214	98.2
6. การเก็บเกี่ยวผลผลิตควรเก็บเกี่ยวในตอนกลางวัน จะเห็นผลผลิตได้ชัด และ ไม่ช้ำ	ผิด	212	97.2
7. ในระยะเจริญเติบโตไม่ควรตัดแต่งทรงพุ่มควรปล่อยให้พุ่มโตมากๆ จึงจะดี	ผิด	211	96.8
8. การไถดินตากแดดเป็นเวลาประมาณ 2 สัปดาห์ก่อนเป็นวิธีการกำจัด โรค แมลงและวัชพืช	ถูก	205	94.0
9. หากมีไหลหรือดอกออกมาจำนวนมากในระยะเจริญเติบโตควรตัดทิ้ง	ถูก	196	89.9
10. สตรอเบอร์รี่เป็นพืชที่ชอบดินเหนียวเพราะดินจะอุ้มน้ำไว้ได้นาน	ผิด	195	89.4
11. การผสมสารเคมีฉีดพ่นจะต้องเพิ่มความเข้มข้นมากกว่าเดิม เพื่อ ป้องกันการ ต้อยา	ผิด	195	89.4
12. การปลูกต้นสตรอเบอร์รี่ต้องปลูกในช่วงบ่ายหรือช่วงที่ไม่มีแดดจัด	ถูก	195	89.4
13. การให้น้ำแบบสปริงเกอร์เป็นวิธีที่ดีที่สุด เพราะน้ำจะสัมผัสทั่วทั้งต้น	ผิด	173	79.4
14. การปลูกต้นไหลต้องปลูกโดยโคนต้นอยู่ลึกกว่าระดับผิวดินของแปลง ปลูก	ผิด	164	75.2
15. ภาชนะที่ใช้บรรจุขณะเก็บผลในแปลง ควรใช้ตะกร้าที่มีความโปร่ง มี ขนาดเหมาะสม ไม่บรรจุมากเกินไป	ถูก	155	71.1

เมื่อศึกษาระดับความรู้ของเกษตรกรในการปลูกสตอเบอร์รี่ โดยจัดระดับความรู้ในการปลูกสตอเบอร์รี่ของเกษตรกร ดังนี้ ผู้ที่ได้คะแนนมาก คือ 11-15 คะแนน ปานกลาง 6-10 คะแนน และน้อย 0-5 คะแนน เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 97.7 มีความรู้ในการปลูกสตอเบอร์รี่ในระดับมาก ร้อยละ 2.3 มีความรู้ในการปลูกสตอเบอร์รี่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 0 มีความรู้ในการปลูกสตอเบอร์รี่ในระดับน้อย โดยเกษตรกรมีคะแนนความรู้ในการปลูกสตอเบอร์รี่ต่ำสุด 8 คะแนน และความรู้ในการปลูกสตอเบอร์รี่สูงสุด 15 คะแนน ความรู้ในการปลูกสตอเบอร์รี่เฉลี่ย 13.11 ดังแสดงในตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของระดับความรู้ในการปลูกสตอเบอร์รี่

ระดับความรู้ในการปลูกสตอเบอร์รี่	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ความรู้ระดับมาก (11-15 คะแนน)	213	97.7
ความรู้ระดับปานกลาง (6-10 คะแนน)	5	2.3
ความรู้ระดับน้อย (0-5 คะแนน)	0	0.0
รวม	218	100

คะแนนความความรู้ในการปลูกสตอเบอร์รี่ต่ำสุด	8	คะแนน
คะแนนความความรู้ในการปลูกสตอเบอร์รี่สูงสุด	15	คะแนน
คะแนนความความรู้ในการปลูกสตอเบอร์รี่เฉลี่ย	13.11	คะแนน
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1.714	

การปฏิบัติที่ถูกต้องในการปลูกสตรอเบอร์รี่

จากผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติในการปลูกสตรอเบอร์รี่ของเกษตรกรมีผลการปฏิบัติเป็นคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติ โดยมีคะแนนเต็มในแต่ละข้อ เท่ากับ 1 คะแนน ซึ่งคะแนนเต็มเท่ากับ 21 คะแนน เมื่อแบ่งช่วงคะแนนออกเป็น 3 ช่วงคะแนน โดยแบ่งช่วงคะแนนและแปลความการปฏิบัติได้ดังนี้

ดังนั้น เกณฑ์ในการวัดความรู้ในการปลูกสตรอเบอร์รี่นั้นผู้เขียนได้กำหนดคะแนนไว้ 3 ระดับ ดังนี้ โดยที่ คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 0 คะแนนสูงสุดเท่ากับ 21

ระดับคะแนน	ระดับการปฏิบัติ
คะแนนเฉลี่ย 15-21	มาก
คะแนนเฉลี่ย 7-14	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 0-6	น้อย

จากการวิเคราะห์ (ตารางที่ 4.10) การปฏิบัติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปลูกสตรอเบอร์รี่ของเกษตรกร พบว่า โดยภาพรวมเกษตรกรร้อยละ 99.5 ปฏิบัติได้ถูกต้องในระดับมาก มีเพียงร้อยละ 0.5 เท่านั้นที่ปฏิบัติถูกต้องในระดับปานกลาง โดยข้อที่เกษตรกรปฏิบัติได้เกิน 80 % มีจำนวน 17 ข้อ (ตารางที่ 4.9) ได้แก่ ทำการยกร่องปลูก ปลูกคั้นไหลลงหลุมปลูกในระดับเท่ากับผิวดินของแปลงปลูก ทำการตัดส่วนของไหลออกทั้งหมด เก็บผลผลิตโดยใช้มือเด็ดหรือกรรไกรตัดขั้วผลเก็บในช่วงอากาศเย็น แดดไม่ร้อนจัด ใช้ตะกร้าที่มีความโปร่ง ในการบรรจุรวบรวมและคัดแยกคุณภาพ (เกรด) ใช้วัสดุคลุมแปลงได้แก่ ใบตองเหียง ฟางข้าว พลาสติก เลือกเก็บผลที่มีคุณภาพตามที่ตลาดต้องการ ใส่ปุ๋ยตามช่วงความต้องการใช้ของพืช ให้น้ำอาทิตย์ละ 2-3 ครั้ง หากฝนตกยี่ดระยะเวลาออกไป การกำจัดวัชพืช ในช่วงให้ผลผลิตโดยถอนด้วยมือ ทำการตัดส่วนใบแก่ ตาดอกที่ติดมากับต้น มีการตรวจแปลงเพื่อตรวจสอบทำลายโรค สังเกตหรือวัดความชื้นในดิน วิธีการให้น้ำ โดยน้ำหยด และการกำจัดวัชพืชในช่วงให้ผลผลิตโดยไม่ใช้สารเคมีส่วนข้อที่เกษตรกรปฏิบัติได้ถูกต้องในระดับปานกลาง มีจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ทำการไถดินและตากดินทิ้งไว้ ประมาณ 2 อาทิตย์ (ร้อยละ 50.9) และเพิ่มเติมธาตุอาหารในส่วนที่ขาด ในรูปของปุ๋ยชนิดต่างๆ ก่อนปลูก (ร้อยละ 40.4) ส่วนข้อที่เกษตรกรปฏิบัติได้ถูกต้องน้อย มีจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ใช้ไหลจากแม่พันธุ์ที่ปลอดโรค และใช้ไหลที่แข็งแรงปลอดโรค (ร้อยละ 7.3) และ ใช้พันธุ์ต้านทานโรค (ร้อยละ 3.7)

ตารางที่ 4.9 การปฏิบัติที่ถูกต้องในการปลูกสตรอเบอร์รี่

n = 218

การปฏิบัติที่ถูกต้องในการปลูกสตรอเบอร์รี่	ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ทำการยกร่องปลูก	218	(100.0)
2. ปลูกต้นไหลลงหลุมปลูกในระดับเท่ากับผิวดินของแปลงปลูก	218	(100.0)
3. ทำการตัดส่วนของไหลออกทั้งหมด	218	(100.0)
4. เก็บผลผลิตโดยใช้มือเด็ดหรือกรรไกรตัดขั้วผล	218	(100.0)
5. เก็บในช่วงอากาศเย็น แดดไม่ร้อนจัด	218	(100.0)
6. ใช้ตะกร้าที่มีความโปร่ง ในการบรรจุ	218	(100.0)
7. รวบรวมและคัดแยกคุณภาพ (เกรด)	218	(100.0)
8. ใช้วัสดุคลุมแปลง ได้แก่ใบตองเหียง ฟางข้าว พลาสติก	218	(100.0)
9. เลือกเก็บผลที่มีคุณภาพตามที่ตลาดต้องการ	216	(99.1)
10. ใส่ปุ๋ยตามช่วงความต้องการใช้ของพืช	216	(99.1)
11. ให้น้ำอาทิตย์ละ 2-3 ครั้ง หากฝนตกก็ระยะเวลาออกไป	215	(98.6)
12. การกำจัดวัชพืช ในช่วงให้ผลผลิตโดยถอนด้วยมือ	213	(97.7)
13. ทำการตัดส่วนใบแก่ ตาดอกที่ติดมากับต้น	213	(97.7)
14. มีการตรวจแปลงเพื่อตรวจสอบทำลายโรค	211	(96.8)
15. สังเกตหรือวัดความชื้นในดิน	211	(96.8)
16. วิธีการให้น้ำ โดยน้ำหยด	210	(96.3)
17. การกำจัดวัชพืช ในช่วงให้ผลผลิตโดยไม่ใช้สารเคมี	196	(89.9)
18. ทำการไถดินและตากดินทิ้งไว้ ประมาณ 2 อาทิตย์	111	(50.9)
19. เพิ่มเติมธาตุอาหารในส่วนที่ขาด ในรูปของปุ๋ยชนิดต่างๆ ก่อนปลูก	88	(40.4)
20. ใช้ไหลจากแม่พันธุ์ที่ปลอดโรค และใช้ไหลที่แข็งแรงปลอดโรค	16	(7.3)
21. ใช้พันธุ์ต้านทานโรค	8	(3.7)

ตารางที่ 4.10 ระดับการปฏิบัติที่ถูกต้อง

การปฏิบัติที่ถูกต้อง		จำนวน	ร้อยละ
มาก	(15-21 คะแนน)	217	99.5
ปานกลาง	(7-14 คะแนน)	1	0.5
น้อย	(0-6 คะแนน)	0	0.0
รวม		218	100

คะแนนการปฏิบัติต่ำสุด	13	คะแนน
คะแนนการปฏิบัติสูงสุด	20	คะแนน
คะแนนการปฏิบัติเฉลี่ย	19.88	คะแนน
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1.229	

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรายจ่าย รายรับ และรายได้สุทธิ จากการปลูกสตรอเบอร์รี่

1. รายจ่าย

เกษตรกรมีค่าใช้จ่ายในการปลูกสตรอเบอร์รี่ โดยพบว่า ค่าเฉลี่ย ค่าเช่า 1,693.16 บาทต่อไร่ ค่าเตรียมดิน 2,180.51 บาทต่อไร่ ค่าแรง 6,848.33 บาทต่อไร่ ค่าค่านไถ 2,768.22 บาทต่อไร่ ค่าปุ๋ย 6,071.44 บาทต่อไร่ ค่ายา 5,821.29 บาทต่อไร่ ค่าคลุมแปลง 2,797.41 บาทต่อไร่ โดยรายจ่ายเฉลี่ยทั้งหมด จำนวน 28,180.35 บาทต่อไร่ โดยรายจ่ายต่ำสุด 8,200 บาทต่อไร่ และรายจ่ายสูงสุด 55,800 บาทต่อไร่ (ตารางที่ 4.11)

2. รายรับ

เกษตรกรมีรายรับในการปลูกสตรอเบอร์รี่ โดยพบว่าร้อยละ 43.1 เกษตรกรมีรายได้ในช่วง 90,001-120,000 บาทต่อไร่ รองลงมา ร้อยละ 39.9 มีรายรับในช่วง 60,001-90,000 บาทต่อไร่ โดยเกษตรกรมีรายรับเฉลี่ย 93,157.90 บาทต่อไร่ รายรับต่ำสุด 30,000 บาทต่อไร่ รายรับสูงสุด 186,666 บาทต่อไร่ (ตารางที่ 4.11)

3. รายได้สุทธิ (กำไร)

เกษตรกรมีรายได้สุทธิ (กำไร) ในการปลูกสตรอเบอร์รี่ โดยพบว่า ร้อยละ 47.2 เกษตรกรมีรายได้สุทธิ ในช่วง 60,001-90,000 บาทต่อไร่ โดยเกษตรกรมีค่าเฉลี่ยรายได้สุทธิ 64,977.55 บาทต่อไร่ รายได้สุทธิต่ำสุด 8,100 บาทต่อไร่ รายได้สุทธิสูงสุด 156,467 บาทต่อไร่ (ตารางที่ 4.11)

ตารางที่ 4.11 ข้อมูลด้านรายรับ รายจ่าย และรายได้สุทธิ

n = 218

รายรับ - รายจ่าย	$\bar{X}$	S.D.
1. รายจ่าย (บาท/ไร่)		
ค่าเช่า	1,693.16	3276.583
ค่าเตรียมดิน	2,180.51	1468.644
ค่าแรง	6,848.33	6,499.278
ค่าต้นไถ	2,768.22	4,651.328
ค่าน้ำ	6,071.44	2,934.095
ค่ายา	5,821.29	3,102.882
ค่าคลุมแปลง	2,797.41	615.348
รายจ่ายทั้งหมด	28,180.35	10,718.016
ต่ำสุด = 8,200 สูงสุด = 55,800		
2. รายรับ (บาท/ไร่)		
	จำนวนคน	ร้อยละ
$\leq 30,000$	1	0.5
30,001 - 60,000	17	7.8
60,001 - 90,000	87	39.9
90,001 - 120,000	94	43.1
$\geq 120,001$	19	8.7
ต่ำสุด = 30,000 สูงสุด = 186,666		
$\bar{X} = 93,157.90$ S.D. = 24,652.809		
3. รายได้สุทธิ (บาท/ไร่)		
$\leq 30,000$	15	6.9
30,001 - 60,000	75	33.4
60,001 - 90,000	103	47.2
90,001 - 120,000	22	10.1
$\geq 120,001$	3	1.4
ต่ำสุด = 8,100 สูงสุด = 156,467		
$\bar{X} = 64,977.55$ S.D. = 23,126.054		

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปลูกสตรอเบอรี่

การศึกษาความพึงพอใจในการปลูกสตรอเบอรี่ของเกษตรกร (ตารางที่ 4.12) พบว่าโดยภาพรวมเกษตรกรมีความพึงพอใจ ในระดับปานกลาง ต่อการปลูกสตรอเบอรี่ ($\bar{X} = 3.34$) และเมื่อพิจารณาแต่ละประเด็นแล้วพบว่า เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับมาก 7 ประเด็น ได้แก่ ความสะดวกในการขนส่ง หาดลาดที่รองรับผลผลิตได้ง่าย สมาชิกในครอบครัวร่วมกันทำงานไม่ย้ายถิ่นฐาน หนี้สินลดลง มีเงินเหลือเก็บออม มีรายได้เพิ่มขึ้น เศรษฐกิจในชุมชนดีขึ้นจากการปลูกสตรอเบอรี่ มีประเด็นที่พึงพอใจปานกลาง 7 ประเด็น ได้แก่ ไม่ยุ่งยากในการปลูก พันธุ์ที่ใช้ปลูก ขนาดของผล ปริมาณผลผลิตทั้งหมด ค่าจ้างแรงงาน ราคาผลผลิตโดยเฉลี่ยทั้งฤดูกาล ความสะดวกในการขนส่ง ความยุติธรรมในการรับซื้อของพ่อค้า และมีความพึงพอใจเพียง 1 ประเด็นเท่านั้นที่เกษตรกรมีความพึงพอใจน้อย คือ การได้รับข่าวสารจากแหล่งต่างๆ

ตารางที่ 4.12 ความพึงพอใจในการปลูกสตรอเบอรี่ของเกษตรกร

n = 218

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจของเกษตรกร					$\bar{X}$ S.D.	แปลผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน		
	(%)	(%)	(%)	(%X	(%)		
1. ไม่ยุ่งยากในการปลูก	3 (1.4)	29 (13.3)	111 (50.9)	71 (32.6)	4 (1.8)	2.80 (0.741)	ปานกลาง
2. พันธุ์ที่ใช้ปลูก	4 (1.8)	78 (35.8)	133 (61.0)	3 (1.4)	0.0 (0.0)	3.38 (0.549)	ปานกลาง
3. ขนาดของผล	3 (1.4)	71 (32.6)	141 (64.7)	3 (1.4)	0.0 (0.0)	3.34 (0.530)	ปานกลาง
4. ปริมาณผลผลิตทั้งหมด	2 (0.9)	64 (29.4)	150 (68.8)	2 (0.9)	0.0 (0.0)	3.30 (0.499)	ปานกลาง
5. ค่าจ้างแรงงาน	0.0 (0.0)	38 (17.4)	170 (78.0)	9 (4.1)	1 (0.5)	3.12 (0.469)	ปานกลาง

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

n = 218

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจของเกษตรกร					$\bar{X}$ S.D.	ความหมาย
	มาก	มาก	ปาน	น้อย	น้อย		
	ที่สุด		กลาง		ที่สุด		
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน		
	%	%	%	%	%		
6. การได้รับข่าวสารจากแหล่งต่างๆ	0.0 (0.0)	16 (7.3)	87 (39.9)	68 (31.2)	47 (21.6)	2.33 (0.896)	น้อย
7. ราคาผลผลิตโดยเฉลี่ยทั้งฤดูกาล	0.0 (0.0)	44 (20.2)	141 (64.7)	33 (15.1)	0.0 (0.0)	3.05 (0.594)	ปานกลาง
8. ความสะดวกในการขนส่ง	8 (3.7)	137 (62.8)	70 (32.1)	3 (1.4)	0.0 (0.0)	3.69 (0.563)	มาก
9. ความยุติธรรมในการรับซื้อของพ่อค้า	0.0 (0.0)	41 (18.8)	154 (70.6)	23 (10.6)	0.0 (0.0)	3.08 (0.537)	ปานกลาง
10. หาดตลาดที่รองรับผลผลิตได้ง่าย	10 (4.6)	137 (62.8)	69 (31.7)	2 (0.9)	0.0 (0.0)	3.71 (0.563)	มาก
11. สมาชิกในครอบครัวร่วมกันทำงานไม่ย่ำถื่นฐาน	23 (10.6)	127 (58.3)	66 (30.3)	2 (0.9)	0.0 (0.0)	3.78 (0.633)	มาก
12. หนี้สินลดลง	1 (0.5)	105 (48.2)	111 (50.9)	1 (0.5)	0.0 (0.0)	3.49 (0.519)	มาก
13. มีเงินเหลือเก็บออม	1 (0.5)	99 (45.4)	116 (53.2)	2 (0.9)	0.0 (0.0)	3.45 (0.526)	มาก
14. มีรายได้เพิ่มขึ้น	1 (0.5)	108 (49.5)	107 (49.1)	2 (0.9)	0.0 (0.0)	3.50 (0.528)	มาก
15. เศรษฐกิจในชุมชนดีขึ้นจากการปลูกสตรอเบอรี่	28 (12.8)	173 (79.4)	17 (7.8)	0 (0)	0.0 (0.0)	4.05 (0.453)	มาก
						3.34 (0.396)	ปานกลาง
		รวม					

หมายเหตุ	พึงพอใจมากที่สุด	ค่าคะแนนเฉลี่ย	4.21 – 5.00 คะแนน
	พึงพอใจมาก	ค่าคะแนนเฉลี่ย	3.41 – 4.20 คะแนน
	พึงพอใจปานกลาง	ค่าคะแนนเฉลี่ย	2.61 – 3.40 คะแนน
	พึงพอใจน้อย	ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.81 – 2.60 คะแนน
	พึงพอใจน้อยที่สุด	ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.80 คะแนน

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จในการปลูกสตอเบอร์รี่

ในการวิเคราะห์ความสำเร็จในการปลูกสตอเบอร์รี่ครั้งนี้ผู้เขียนกำหนด ความสำเร็จ หมายถึง การที่เกษตรกรปลูกสตอเบอร์รี่แล้วมีรายได้สุทธิต่อไร่ และเกิดความพึงพอใจต่อการปลูก รายได้สุทธิ หมายถึง การนำรายได้ต่อไร่ที่เป็นเงินสดทั้งหมดในการปลูกสตอเบอร์รี่ตั้งลบด้วย รายจ่ายต่อไร่ที่เป็นเงินสดทั้งหมดในการปลูกสตอเบอร์รี่ ซึ่งจะแบ่งช่วงคะแนน 5 ระดับ คือ มี รายได้มากที่สุด มีรายได้มาก มีรายได้ปานกลาง มีรายได้น้อย มีรายได้น้อยที่สุดในที่นี้จะไม่รวมถึง รายได้และรายจ่ายของฟาร์มซึ่งไม่ได้เป็นตัวเงิน ยกตัวอย่างรายได้ เช่น ทรัพย์สินของฟาร์มที่ เพิ่มขึ้น ส่วนรายจ่ายของฟาร์มซึ่งไม่ได้เป็นตัวเงิน เช่น ค่าแรงงานของคนในครอบครัวซึ่งช่วย ทำงานแบบให้เปล่า ค่าสึกหรอของโรงเรือนและเครื่องจักร เครื่องมือต่างๆ เป็นต้น ความพึงพอใจ หมายถึง การที่เกษตรกรมีความพึงพอใจในการปลูกสตอเบอร์รี่โดยมองจากภาพรวม เช่น ความพึงพอใจในรายได้จากการปลูก ราคาสตอเบอร์รี่ ความยากง่ายในการปลูก เป็นต้น วัดโดยแบ่งระดับ ความพึงพอใจ เป็น 5 ระดับ คือ พึงพอใจมากที่สุด พึงพอใจมาก พึงพอใจปานกลาง พึงพอใจน้อย พึงพอใจน้อยที่สุดในที่นี้ผู้เขียนกำหนด คะแนนรายได้สุทธิ มีคะแนนเต็ม 5 คะแนน และความพึงพอใจมีคะแนนเต็ม 5 คะแนน (ตารางที่ 4.13) รวมคะแนนเต็มความสำเร็จ 10 คะแนน(ตารางที่ 4.14)

ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละ ของคะแนนรายได้สุทธิและความพึงพอใจ n = 218

คะแนน	รายได้สุทธิ		คะแนน	ความพึงพอใจ	
	บาทต่อไร่	จำนวน(%)		ค่าคะแนนเฉลี่ย	จำนวน(%)
1	≤ 30,000	15(6.9)	1	1.00 – 1.80	0(0)
2	30,001 – 60,000	75(34.4)	2	1.81 – 2.60	2(0.9)
3	60,001 – 90,000	103(47.2)	3	2.61 – 3.40	150(68.8)
4	90,001 – 120,000	22(10.1)	4	3.41 – 4.20	66(30.3)
5	≥ 120,001	3(1.4)	5	4.21 – 5.00	0(0)

ตารางที่ 4.14 จำนวนและร้อยละ ของคะแนนความสำเร็จ (รายได้สุทธิ+ความพึงพอใจ)

n = 218

คะแนน	ความสำเร็จในการปลูกสตรอเบอรี่	
	จำนวน(%)	
4	9(4.1)	
5	62(28.4)	
6	93(42.7)	
7	44(20.2)	
8	7(3.2)	
9	3(1.4)	

ดังนั้น เกณฑ์ในการวัดระดับความสำเร็จนั้นผู้เขียนได้กำหนดคะแนนไว้ 3 ระดับ ดังนี้ โดยที่

คะแนนต่ำสุดเท่ากับ	4	
คะแนนสูงสุดเท่ากับ	9	
ดังนั้น จึงได้ช่วง	$\frac{9.0-4.0}{3}$	= 1.67

ความสำเร็จในระดับมาก 7.35-9.00 คะแนน

ความสำเร็จในระดับปานกลาง 5.68-7.34 คะแนน

ความสำเร็จในระดับน้อย 4.0 -5.67 คะแนน

จากการวิเคราะห์ (ตารางที่ 4.15) พบว่า เกษตรกรเกินครึ่งร้อยละ 56.4 ประสบความสำเร็จในระดับปานกลาง รองลงมาร้อยละ 37.2 ประสบความสำเร็จในระดับน้อย และร้อยละ 6.4 ประสบความสำเร็จในระดับมาก

ตารางที่ 4.15 ระดับความสำเร็จในการปลูกสตรอเบอรี่

n = 218

ระดับความสำเร็จ	จำนวน	ร้อยละ
มาก (7.35-9.00)	14	6.4
ปานกลาง (5.68-7.34)	123	56.4
น้อย (4.00 -5.67)	81	37.2

ความสำเร็จเฉลี่ย = 5.69 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.586

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับความสำเร็จในการปลูกสตรอเบอร์ ในตำบลบ่อแก้ว อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปลูกสตรอเบอร์ ในตำบลบ่อแก้ว อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistics Package for the Social Science Research ; SPSS /for Window) เป็นการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) แบบขั้นตอน (Stepwise Method) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระหลายตัว ว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีความสัมพันธ์ในทิศทางใด (เชิงบวกหรือเชิงลบ) กับตัวแปรตามและมีระดับความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากน้อยเพียงใด การวิเคราะห์ครั้งนี้ใช้ตัวแปรอิสระทั้งหมด 14 ตัวแปร โดยแบ่งเป็นปัจจัยหลัก 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปลูกสตรอเบอร์ ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วย รายได้อื่น ๆ ภาระหนี้สิน ขนาดพื้นที่ปลูกแรงงานในครอบครัว ปัจจัยด้านสังคม ประกอบด้วย ตำแหน่งทางสังคม การได้รับรู้ข่าวสาร การติดต่อแนะนำจากเจ้าหน้าที่ การได้รับการฝึกอบรมปัจจัยด้านสภาพการปลูก ความรู้ในการปลูกสตรอเบอร์ การปฏิบัติที่เหมาะสม และช่วงการปลูก วัตถุประสงค์โดยใช้ Dummy Variable

ส่วนตัวแปรตาม คือ ความสำเร็จในการปลูกสตรอเบอร์ ในตำบลบ่อแก้ว อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นค่าตัวเลขที่ได้มาจาก ค่าของช่วงรายได้สุทธิ (กำไร) ในการปลูกสตรอเบอร์ รวมกับค่าเฉลี่ยของระดับช่วงความพึงพอใจในการปลูกสตรอเบอร์ (ตารางที่ 4.14)

ผลการวิเคราะห์เบื้องต้นเกี่ยวกับตัวแปรที่นำเข้ามาสมการ พบว่า ในฤดูกาลปลูกสตรอเบอร์ปีพ.ศ. 2547 ถึง 2548 เกษตรกรส่วนใหญ่อายุเฉลี่ย 40.17 ปี ส่วนใหญ่เรียนจบระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสบการณ์ในการปลูกสตรอเบอร์เฉลี่ย 9.17 ปี มีรายได้อื่นๆที่ไม่ได้มาจากการปลูกสตรอเบอร์ จำนวน 35,658.26 บาท มีหนี้สินโดยเฉลี่ย 76,444.95 บาท มีขนาดพื้นที่ปลูกสตรอเบอร์เฉลี่ยจำนวน 3.83 ไร่ มีแรงงานที่ช่วยกันปลูกสตรอเบอร์ในครอบครัว 2.91 คน เกษตรกรโดยส่วนใหญ่ไม่มีตำแหน่งทางสังคม การได้รับข่าวสารของเกษตรกรอยู่ในระดับน้อย การติดต่อเจ้าหน้าที่เกษตรของเกษตรกร โดยเฉลี่ย 2.20 ครั้ง ส่วนการฝึกอบรมใน โดยเฉลี่ย 1.66 ครั้ง ความรู้ในการปลูกสตรอเบอร์ของเกษตรกรอยู่ในระดับมาก การปฏิบัติของเกษตรกรส่วนใหญ่ปฏิบัติถูกต้องในระดับมาก เกษตรกรส่วนใหญ่เริ่มปลูกสตรอเบอร์ในระหว่างวันที่ 1-15 กันยายน 2547 ดังปรากฏตามตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์

ตัวแปร	n = 218	
	$\bar{X}$	S.D.
1. อายุ	40.17	9.189
2. ระดับการศึกษา	2.70	1.294
3. ประสบการณ์ในการปลูกสตรอเบอรี่	9.17	5.084
4. รายได้อื่น ๆ	35,658.26	600074.517
5. ภาระหนี้สิน	76,444.95	95695.413
6. ขนาดพื้นที่ปลูก	3.83	3.977
7. แรงงานในครอบครัว	4.01	1.572
8. ตำแหน่งทางสังคม	0.31	0.519
9. การได้รับรู้ข่าวสาร	2.14	0.469
10. การติดต่อแนะนำจากเจ้าหน้าที่	2.20	1.860
11. การได้รับการฝึกอบรม	1.66	1.393
12. ความรู้ในการปลูกสตรอเบอรี่	13.11	1.714
13. การปฏิบัติที่เหมาะสม	19.88	1.229
14. dummy การปลูกช่วงต้นฤดูปลูก	0.45	0.499
15. dummy การปลูกช่วงปลายฤดูปลูก	0.10	0.302

ตารางที่ 4.17 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งหมดกับความแปรปรวนตาม

ตัวแปร	Y	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃	X ₁₄	X ₁₅
Y	1.000	-.005	-.028	.098	.063	-.059	.132	.209**	-.072	.073	.198**	.267**	.514**	.153*	.133*	-.248**
X ₁		1.000	-.483**	.338**	.197**	.126	.050	.076	.062	.177**	.158*	.178**	-.086	.105	.064	.033
X ₂			1.000	-.056	-.031	-.054	.030	.048	.103	.084	-.107	-.034	.112	.026	.044	0.54
X ₃				1.000	.119	.256**	.262**	.227	.077	.276**	.126	.100	.024	.163*	.083	-.009
X ₄					1.000	-.020	.108	.203	.120	.030	.136*	.051	-.049	.338**	.028	.039
X ₅						1.000	.603**	.034	.024	.164*	.086	.084	-.025	.039	.176**	.026
X ₆							1.000	.192	.034	.187**	.153*	.159*	.170*	.254**	.249**	-.060
X ₇								1.000	-.051	.155*	.063	.151*	.175**	.138*	.054	-.035
X ₈									1.000	-.110	.012	-.006	.034	.125	-.038	.095
X ₉										1.000	.313**	.416**	.176**	.131	.025	-.082
X ₁₀											1.000	.585**	.094	.116	.076	.070
X ₁₁												1.000	.207**	.021	.250**	-.114
X ₁₂													1.000	.061	-.047	-.102
X ₁₃														1.000	.099	-.252**
X ₁₄															1.000	-.303**
X ₁₅																1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เมื่อ	ตัวแปรตาม	Y	=	ความสำเร็จของเกษตรกรผู้ปลูก สตรอเบอร์รี่
		a	=	ค่าคงที่
		$b_{1...15}$	=	ค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวกับตัว แปรตาม
	ตัวแปรต้น	X_1	=	อายุ
		X_2	=	ระดับการศึกษา
		X_3	=	ประสบการณ์ในการปลูกสตรอเบอร์รี่
		X_4	=	รายได้อื่น ๆ
		X_5	=	ภาระหนี้สิน
		X_6	=	ขนาดพื้นที่ปลูก
		X_7	=	แรงงานในครอบครัว
		X_8	=	ตำแหน่งทางสังคม
		X_9	=	การได้รับรู้ข่าวสาร
		X_{10}	=	การติดต่อแนะนำจากเจ้าหน้าที่
		X_{11}	=	การได้รับการฝึกอบรม
		X_{12}	=	ความรู้ในการปลูกสตรอเบอร์รี่
		X_{13}	=	การปฏิบัติที่เหมาะสม
		X_{14}	=	dummy การปลูกช่วงต้นฤดูปลูก
		X_{15}	=	dummy การปลูกช่วงปลายฤดูปลูก

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละคู่พบว่าไม่มีตัวแปรอิสระคู่ใดที่มีความสัมพันธ์กันสูงกว่า 0.80 ที่จะก่อให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยตนเอง (Multicollinearity) อันเป็นการละเมิดข้อสมมุติฐานที่กำกับเทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยพหุ สุธชาติ (2537: 102) รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 4.17

All rights reserved

ตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับของความสำเร็จในการปลูกสตรอเบอร์รี่

ตัวพยากรณ์	b	t	sig
ความรู้ในการปลูกสตรอเบอร์รี่	.250	8.444	.000***
การปลูกช่วงปลายฤดูปลูก	-.630	-3.748	.000***
การติดต่อแนะนำจากเจ้าหน้าที่	.081	2.983	.003***
ค่าคงที่	2.594	6.610	

R = .575, R² = .331, SEE =.741, F = 35.313 sig of F =.000

ผลการวิเคราะห์พบว่า มีตัวแปรอิสระเพียง 3 ตัว ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความสำเร็จในการปลูกสตรอเบอร์รี่ ได้แก่ความรู้ในการปลูกสตรอเบอร์รี่ การปลูกช่วงปลายฤดูปลูก การติดต่อแนะนำจากเจ้าหน้าที่ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .575 และการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัว ได้แก่ ความรู้ในการปลูกสตรอเบอร์รี่ การปลูกช่วงปลายฤดูปลูก การติดต่อแนะนำจากเจ้าหน้าที่ จะมีผลต่อคะแนนการความสำเร็จในการปลูกสตรอเบอร์รี่ประมาณ ร้อยละ 33.1 และถ้าพยากรณ์คะแนนความสำเร็จในการปลูกสตรอเบอร์รี่ จะมีความคลาดเคลื่อน 0.741 คะแนน

โดยสามารถพยากรณ์คะแนนความสำเร็จในการปลูกสตรอเบอร์รี่ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสามารถสรุปเป็นสมการถดถอยพหุความสำเร็จในการปลูกสตรอเบอร์รี่ ได้ดังนี้

$$\text{จากสมการ } Y = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + \dots + b_{15}x_{15}$$

$$\text{เมื่อ } Y = \text{ความสำเร็จของเกษตรกรผู้ปลูกสตรอเบอร์รี่}$$

$$a = \text{ค่าคงที่}$$

$$b_{1...15} = \text{ค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์}$$

ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวกับตัวแปรตาม

$$X_1 = \text{อายุ}$$

$$X_2 = \text{ระดับการศึกษา}$$

$$X_3 = \text{ประสบการณ์ในการปลูกสตรอเบอร์รี่}$$

X_4	=	รายได้อื่น ๆ
X_5	=	ภาระหนี้สิน
X_6	=	ขนาดพื้นที่ปลูก
X_7	=	แรงงานในครอบครัว
X_8	=	ตำแหน่งทางสังคม
X_9	=	การได้รับรู้ข่าวสาร
X_{10}	=	การติดต่อแนะนำจากเจ้าหน้าที่
X_{11}	=	การได้รับการฝึกอบรม
X_{12}	=	ความรู้ในการปลูกสตรอเบอร์รี่
X_{13}	=	การปฏิบัติที่เหมาะสม
X_{14}	=	dummy การปลูกช่วงต้นฤดูปลูก
X_{15}	=	dummy การปลูกช่วงปลายฤดูปลูก

เขียนสมการถดถอยได้ดังนี้

$$Y = a + b_{12}x_{12} - b_{15}x_{15} + b_{10}x_{10}$$

$$\text{ความสำเร็จในการปลูก} = 2.594 + 0.250 (\text{ความรู้ในการปลูกสตรอเบอร์รี่}) - .630 (\text{การปลูกช่วงปลายฤดูปลูก}) + 0.081 (\text{การติดต่อแนะนำจากเจ้าหน้าที่})$$

จากสมการอธิบายว่า ถ้าความรู้ในการปลูกสตรอเบอร์รี่เปลี่ยนแปลง 1 คะแนน จะทำให้คะแนนความสำเร็จในการปลูกสตรอเบอร์รี่เปลี่ยนแปลง 0.250 คะแนน โดยเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ส่วนการปลูกช่วงปลายฤดูปลูก เปลี่ยนแปลง 1 คะแนน จะทำให้คะแนนความสำเร็จในการปลูกสตรอเบอร์รี่เปลี่ยนแปลง 0.630 คะแนน โดยเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้าม และถ้าการติดต่อแนะนำจากเจ้าหน้าที่ เปลี่ยนแปลง 1 คะแนน จะทำให้คะแนนความสำเร็จในการปลูกสตรอเบอร์รี่เปลี่ยนแปลง 0.081 คะแนน โดยเปลี่ยนแปลงในทิศทางเดียวกัน

All rights reserved

ตอนที่ 7 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ของเกษตรกร

จากผลการวิเคราะห์พบว่า มีปัญหาด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านเงินทุน

จากการวิเคราะห์ (ตารางที่ 4.19) พบว่า เกษตรกรร้อยละ 63.3 มีปัญหาด้านเงินทุน กล่าวคือ เกษตรกรขาดเงินทุนต้องกู้เงินจำนวนมากมาลงทุน ขาดแหล่งกู้เงิน เกษตรกรบางรายกู้เงินจากเงินทุนนอกระบบ ซึ่งมีดอกเบี้ยแพง

2. ด้านการปลูก

จากการวิเคราะห์ (ตารางที่ 4.19) พบว่า เกษตรกรร้อยละ 96.8 มีปัญหาด้านการปลูก สตรอเบอร์รี่ โดยที่เกษตรกรไม่ได้รับการแนะนำจาก เจ้าหน้าที่เกษตร ในเรื่องการปลูกสตรอเบอร์รี่ น้อย และปัญหาเกี่ยวกับ ศัตรูพืช กล่าวคือต้นไหลไม่สมบูรณ์ เนื่องจากโรคพืช ทำให้เกษตรกรขาดแคลนต้นไหล เพื่อปลูกตามปริมาณที่ต้องการ บางรายมีต้นไหลที่ไม่สมบูรณ์เมื่อปลูกแล้วต้นไหลก็ตาย โรคที่เกษตรกรพบ ได้แก่ โรคเน่า โรคแอนแทรกคโนส ใบจุด และเกษตรกรยังประสบกับปัญหาแมลงคือยา

3. ด้านราคา

จากการวิเคราะห์ (ตารางที่ 4.19) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 48.6 มีปัญหาด้านราคา โดย ราคาของสตรอเบอร์รี่ ผันผวน ไม่คงที่ ราคาตก และหาตลาดได้ยาก และได้เสนอแนะว่าอยากได้ตลาดที่มีการประกันราคา ให้ราคาผลผลิตคงที่อยู่เสมอ

4. ปัญหาด้านอื่นๆ

จากการวิเคราะห์ (ตารางที่ 4.19) พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 20.6 มีปัญหาด้านอื่นๆ ได้แก่ ภัยธรรมชาติเนื่องจากสตรอเบอร์รี่ปลูกในช่วงฤดูฝนและเกษตรกรบางรายปลูกในที่แอ่งกระทะ หรือบริเวณที่ราบใกล้กับแหล่งน้ำเมื่อฝนตกหนักทำให้เกิดน้ำท่วมทำให้ต้นสตรอเบอร์รี่ที่ปลูกถูกพัดพา และเกิดความเสียหาย และเนื่องจากสตรอเบอร์รี่เป็นพืชที่ให้ผลผลิตในช่วงฤดูหนาว แต่เนื่องจากมีฝนตกนอกฤดูกาลทำให้เกิดปัญหาผลผลิตเน่าเสียหาย อีกทั้งยังประสบกับปัญหาขาดน้ำในช่วงปลายฤดูการเก็บเกี่ยว ซึ่งเป็นช่วงปลายฤดูหนาว อากาศจะแห้งแล้ง เนื่องจากเกษตรกรใช้น้ำจากลำห้วย

ตารางที่ 4.19 ปัญหา อุปสรรค ของเกษตรกรในการปลูกสตอเบอร์รี่

n = 218

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
1. ด้านเงินทุน	138	63.3
2. ด้านการปลูกสตอเบอร์รี่	211	96.8
3. ด้านการตลาด	106	48.6
4. ด้านอื่นๆ	45	20.6

ข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ปลูกสตอเบอร์รี่

จากการศึกษาวิจัยด้านข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ปลูกสตอเบอร์รี่ สามารถสรุปข้อเสนอแนะได้ดังนี้ (ตารางที่ 4.20)

1. เกษตรกรร้อยละ 47.7 เสนอแนะว่า ควรมีแหล่งเงินทุนให้กู้ยืมเงินเพิ่มขึ้นและมีดอกเบี้ยต่ำ รวมทั้งสามารถกู้ได้ในวงเงินสูงขึ้นด้วย

2. เกษตรกรร้อยละ 82.1 เสนอแนะว่า ต้องการต้นไหลให้ได้ตามปริมาณที่ต้องการปลูก และต้นสมบูรณ์แข็งแรง ควรให้เจ้าหน้าที่เข้าไปช่วยแนะนำให้ความรู้ แก้ไขปัญหาด้านโรค แมลง และให้ช่วยเหลือในด้านพันธุ์ต้านทานโรค รวมทั้งให้การสนับสนุนด้านปุ๋ยและสารเคมี ในราคาถูก และมีคุณภาพดี

4. เกษตรกรร้อยละ 39.4 เสนอแนะว่า ควรมีตลาดที่มีการประกันราคา และให้ราคาผลผลิตคงที่อยู่เสมอ

5. เกษตรกรร้อยละ 14.7 เสนอแนะว่า ในช่วงที่ปลูกสตอเบอร์รี่ ไม่ควรทำฝนเทียมบริเวณพื้นที่ปลูกสตอเบอร์รี่ เพราะจะทำให้เกิดโรคซึ่งเป็นปัญหาหลักของการปลูกสตอเบอร์รี่ เนื่องจากมีการขาดน้ำจึงอยากให้ช่วยเหลือเกี่ยวกับระบบชลประทาน เช่น สร้างอ่างเก็บน้ำ

ตารางที่ 4.20 ข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการปลูกสตอเบอร์รี่

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1. ด้านเงินทุน	104	47.7
2. ด้านการปลูกสตอเบอร์รี่	179	82.1
3. ด้านการตลาด	86	39.4
4. ด้านอื่นๆ	32	14.7